Socialutskottets betänkande

1982/83:28

om viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen (prop. 1982/83:111)

Ärendet

Riksdagen har tidigare under innevarande riksmöte antagit en hälsoskyddslag (prop. 1981/82:219, SoU 1982/83:6, rskr 1982/83:35, SFS 1982:1080), vilken träder i kraft den 1 juli i år och då ersätter hälsovårdsstadgan (1958:663).

I *proposition 1982/83:111 om viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen* har regeringen (socialdepartementet) föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387),
2. lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
3. lag om ändring i lagen (1982:1097) om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
4. lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511),
5. lag om ändring i lagen (1944:219) om djurskydd,
6. lag om ändring i renhållningslagen (1979:596),
7. lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar,
8. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
9. lag om ändring i lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna,
10. lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.,
11. lag om ändring i lagen (1982:397) om ändring i lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg.

I samband med propositionen behandlas den under allmänna motionstiden år 1983 väckta *motionen 1982/83:1838 av Sven Munke (m)*. I motionen begärs ändring i hälsoskyddslagen i enlighet med de förslag till komplettering som anförs i motionen.

Utskottet

Bakgrund

Som nämnts ovan ersätts hälsovårdsstadgan den 1 juli i år med hälsoskyddslagen.

Hälsovårdsstadgan har haft stor betydelse vid ingripanden mot förhållan-

den i miljön som menligt inverkar på människornas hälsa. Hälsovårdsstadgan har emellertid inte ensam räckt till när det har gällt att komma till rätta med ökningen av och den nya inriktningen hos miljöstörningarna under de senaste årtiondena. Nya lagar har måst införas och andra har måst omarbetas. Av lagstiftning och åtgärder till skydd av den yttre miljön kan särskilt framhållas följande.

I naturvårdslagen (1964:822) slås fast att naturen utgör en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Med stöd av miljöskyddslagen (1969:387) – som syftar till att skydda den yttre miljön mot vattenförorening, luftförorening, buller, skakningar och andra störningar (s. k. immissioner) som härrör från användningen av mark, byggnad eller anläggning – har kraven på åtgärder för att begränsa utsläpp till luft och vatten från olika industriella och andra anläggningar efter hand skärpts. Statens naturvårdsverk har den centrala tillsynen av miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelserna utövar fortlöpande tillsyn inom länen. I bilavgaskungörelsen (1972:596) samt lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle och förordningen (1976:1055) härom finns bestämmelser mot vissa utsläpp i luften.

Omfattande statliga bidrag har påskyndat utbyggnaden av kommunala avloppsreningsverk och industrins reningsåtgärder. Olika åtgärder har vidtagits för att stimulera till förbättrad avfallshantering samt ökad återvinning och återanvändning. Kontrollen av hälso- och miljöfarliga varor har förbättrats. Användningen i olika sammanhang av en rad hälso- och miljöfarliga ämnen – t. ex. DDT, PCB samt vissa föreningar av kvicksilver, bly och kadmium – har begränsats eller förbjudits.

I hälsovårdsstadgan och i hälsoskyddslagen anges de generella minimikraven på verksamheter m. m. inom omgivningshygienens område (hälsoskyddsområdet).

Liksom varit fallet beträffande hälsovårdsstadgan skall hälsoskyddslagens syfte vara att förhindra uppkomsten av och undanröja sanitär olägenhet. För åtgärder i detta syfte används i hälsoskyddslagen begreppet hälsoskydd i stället för begreppet allmän hälsovård, som används i hälsovårdsstadgan.

Begreppet sanitär olägenhet definieras i hälsoskyddslagen som en störning som kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller helt tillfällig.

I 6 § första stycket hälsoskyddslagen finns en övergripande bestämmelse till skydd mot sanitär olägenhet, som inte har någon motsvarighet i hälsovårdsstadgan. Enligt denna bestämmelse skall ägaren eller nyttjanderättshavaren till berörd egendom vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och för att undanröja sådan olägenhet.

Hälsoskyddslagen innebär att bestämmelser i hälsovårdsstadgan anpassats till närliggande lagstiftningar samt moderniserats språkligt och tekniskt. Hälsoskyddslagen innehåller färre detaljbestämmelser än hälsovårdsstad-

gan. Det förutsätts att regeringen och kommunerna meddelar ytterligare föreskrifter.

Vissa av bestämmelserna i hälsovårdsstadgan innebär en överlappning mellan å ena sidan hälsovårdsstadgan och å andra sidan miljöskyddslagen och annan lagstiftning. Mot denna bakgrund har hälsoskyddslagen renodlats till att innehålla endast sådana bestämmelser som har till syfte att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och att undanröja sådan olägenhet. Hälsoskyddslagen skall således kunna användas endast för ingripanden mot störningar som kan ge upphov till eller förorsaka sanitära olägenheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden blir ny benämning på hälsovårdsnämnden.

Förslag om ändring i hälsoskyddslagen (motion 1982/83:1838)

I motion 1982/83:1838 (m) framhålls att det i vårt land saknas lagstiftning som reglerar olika miljöers kvalitet på ett mera övergripande sätt i motsats till förhållandet i flera stater i USA i vilka det enligt motionären finns en s. k. miljökvalitetslag. Motionären påpekar att hälsoskyddslagens tillämpningsområde begränsats till att avse skydd mot sådana störningar som kan vara skadliga för människors hälsa och som definieras som sanitära olägenheter. I fråga om miljöskyddslagen påpekar han att denna lag kan betraktas som enbart en emissionslag, dvs. en lag för tillstånd till utsläpp. Motionären anför att eftersom miljöskyddslagen prövar varje anläggning för sig och meddelar vad som får släppas ut man inte får något samlat grepp på vad luften eller vattnet totalt tvingas ta emot. Motionären föreslår att i hälsoskyddslagen under en samlingsrubrik Om hälsoskydd infogas fyra paragrafer med följande innehåll.

§ a) Var och en skall visa hänsyn mot sin omgivning och iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan krävas för att undvika hälsorisker. Vid val av plats och medel skall det beaktas att målet skall uppnås med så små störningar som skäligen kan krävas. I § b) bestäms vidare om kvalitetsnormer för skydd av människors hälsa.

§ b) Regeringen, eller myndighet som regeringen bestämmer, utfärdar kvalitetsnormer för olika typer av miljöer, avseende de kemiska, fysikaliska och andra faktorer som är av betydelse för hälsosam miljö. Efter rimlig övergångstid efter införandet av en kvalitetsnorm får den endast överskridas om särskilda skäl föreligger.

§ c) Sanitär olägenhet skall så långt möjligt förebyggas och undanröjas. Sanitär olägenhet kan endast tolereras då särskilda skäl föreligger.

§ d) Regeringen, eller myndighet som regeringen bestämmer, skall fastställa miljö- och hälsoskyddsnämndens plan för hur och när kvalitetsnormer skall uppnås. Har inte tillfredsställande plan redovisats inom föreskriven tid, skall regeringen, eller myndighet som regeringen bestämmer, upprätta sådan plan. Länsstyrelsen skall samordna och bistå berörda miljö- och

hälsoskyddsnämnder vid störningar som berör flera kommuner. Länsstyrelsen skall samarbeta med andra länsstyrelser i frågor som berör flera län.

När det gäller *hälsoskyddslagens tillämpningsområde m. m.* kan anföras följande.

Enligt bestämmelserna i 38 § första stycket i den ännu gällande hälsovårdsstadgan skall hälsovårdsnämnd tillse "att erforderliga och skäliga åtgärder vidtas för att motverka vattenförorening, luftförorening, buller och andra sådana störningar inom kommunen". I paragrafens andra stycke är föreskrivet att tillsyn till skydd mot störningar som avses i första stycket utövas också av statens naturvårdsverk och länsstyrelsen enligt miljöskyddslagen. Någon motsvarighet till 38 § i hälsovårdsstadgan finns inte i hälsoskyddslagen. Detta förhållande torde vara en anledning till motionsförslagen. Bakgrunden till att 38 § hälsovårdsstadgan inte fått en motsvarighet i hälsoskyddslagen är enligt förarbetena till hälsoskyddslagen följande.

Hälsovårdsstadgeutredningen (S 1974:08) – vars förslag i betänkande (SOU 1978:44) Kommunalt hälsoskydd låg till grund för proposition 1981/82:219 med förslag till hälsoskyddslag, m. m. – framhöll bl. a. att ordalydelsen av 38 § hälsovårdsstadgan tyder på att paragrafen även avser andra störningar än sådana som kan betecknas som sanitära olägenheter (betänkandet s. 50). Utredningen ansåg att hälsoskyddslagen skulle renodlas till att gälla endast sådana störningar *i miljön som kan förorsaka eller* förorsakar sanitära olägenheter. Detta skulle enligt utredningen åstadkommas genom att i hälsoskyddslagen endast nämns skydd eller åtgärder mot sanitär olägenhet och att uttrycket "vattenförorening, luftförorening, buller och andra sådana störningar" således skulle bortfalla. Sistnämnda olägenheter borde enligt utredningen falla inom miljöskyddslagens tillämpningsområde (betänkandet s. 53).

I proposition 1981/82:219 (s. 33) anförde föredragande statsrådet bl. a. att hon ansåg att en ny lagstiftning på hälsoskyddsområdet bör innehålla endast sådana bestämmelser som har till syfte att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och att undanröja sådan olägenhet. Lagen kan således, framhöll statsrådet, användas endast mot störningar som kan ge upphov till eller förorsakar sanitära olägenheter. Riksdagen hade inte något att erinra häremot (SoU 1982/83:6, rskr 1982/83:35).

Utskottet vill vidare framhålla att hälsoskyddslagen ger utrymme för en fortsatt utveckling när det gäller skyddet mot olika olägenheter – bl. a. av den art som nämns i motionen. Utskottet anförde härom i betänkande SoU 1982/83:6 (s. 7) bl. a. följande.

Utskottet vill inledningsvis erinra om att begreppet sanitär olägenhet, vilket bildar utgångspunkt för den nya lagstiftningen, inte har alldeles samma innebörd som enligt nu gällande hälsovårdsstadga.

I propositionen framhålls sålunda att tekniska och ekonomiska avvägningar inte skall göras vid bedömningen av vad som är sanitär olägenhet, utan

denna bedömning måste göras på hygieniska och medicinska grunder (prop. s. 31). Frågan om i vilken utsträckning tekniska och ekonomiska avvägningar skall göras kan dock aktualiseras, nämligen vid den skälighetsbedömning som enligt 6 § i lagförslaget skall göras när man tar ställning till om och på vilket sätt ett ingripande mot en sanitär olägenhet skall göras. I propositionen framhålls vidare att störningar som ger upphov till överkänslighetsreaktioner hos många människor kan betraktas som sanitär olägenhet och att ett hänsynstagande till människor som är något känsligare än "normalt" alltså skall göras vid bedömningen av vad som är sanitär olägenhet (prop. s. 56). Detta är inte minst av betydelse för möjligheten att ingripa mot störningar som den fortsatta utvecklingen i samhället kan föra med sig.

Enligt utskottets uppfattning ger den föreslagna utformningen av hälsoskyddslagen tillräckligt utrymme för att ingripa inte bara mot vad som i dagsläget anses skadligt för människors hälsa utan även mot förhållanden som längre fram kan visa sig vara allvarligare än man hittills trott. Vad som skall anses vara sanitär olägenhet blir beroende av den medicinska kunskap m. m. som finns vid varje tidpunkt. I denna mening måste en ständig utveckling ske, som i sak innebär att det på vissa områden ställs alltmer skärpta krav på hälsoskyddet i takt med ökade kunskaper och den allmänna samhällsutvecklingen, medan det på andra områden kan visa sig att vad som förut varit problem minskar i betydelse. Hälsoskyddsverksamheten måste därför hela tiden förändras och utvecklas så att den svarar mot de aktuella kraven. En annan sak är om man i annan lagstiftning vill uppställa högre krav som betingas av andra önskemål, t. ex. om mera likvärdiga bostäder.

Frågan om *bindande gränsvärden* för sanitära olägenheter behandlades också i förarbetena.

Hälsovårdsstadgeutredningen fann inte anledning föreslå att bindande gränsvärden för sanitära olägenheter tas in i hälsoskyddslagstiftningen. Utredningen ansåg att rekommendationer om gränsvärden som utges av olika centrala myndigheter i praktiken ändå kommer att ha en sådan funktion och att det är lättare att anpassa rekommendationer än bindande föreskrifter till nya värderingar. I proposition 1981/82:219 delade föredragande statsrådet utredningens uppfattning att de normer och gränsvärden som hittills getts ut – främst av socialstyrelsen – och som framöver kan komma att ges ut inte borde ges formen av bindande föreskrifter utan komma till uttryck i allmänna råd och tjäna som vägledning för myndigheterna i deras verksamhet (prop. s. 30).

Även utskottet (SoU 1982/83:6 s. 8) ansåg att normer och gränsvärden för olika verksamheter till hjälp och stöd i det regionala och lokala tillsynsarbetet borde anges i form av allmänna råd från de centrala tillsynsmyndigheterna. Utskottet förutsatte – i likhet med vad hälsovårdsstadgeutredningen gjort – att norm- och gränsvärdesystemet efter hand som förutsättningar föreligger skulle komma att avse allt fler negativa yttre faktorer i miljön, bl. a. olika luftföroreningar.

Beträffande frågan om *hälso- och miljöskyddsplanering* vill utskottet erinra om att hälso- och miljöskyddsnämnden enligt bestämmelser i 4 § hälsoskyddslagen bl. a. skall särskilt uppmärksamt följa utvecklingen inom

kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och därvid utarbeta de förslag som är påkallade samt medverka i planering, där miljö- och hälsoskyddsfrågor berörs. I proposition 1981/82:219 (s. 34) understryks att kommunala miljöskyddsprogram kan vara av stort värde. Det borde emellertid stå varje kommun fritt att själv bestämma om man skall ha ett sådant program och i så fall hur det skall utformas.

Riksdagen har således nyligen tagit principiell ställning i de olika frågor som tas upp i motion 1982/83:1838 (m). Något som bör föranleda en ändrad bedömning från riksdagens sida har enligt utskottets mening inte framkommit. Det finns dock anledning att noga följa tillämpningen av hälsoskyddslagen så att eventuella brister i lagen snabbt kan avhjälpas.

Utskottet redovisar i det följande kortfattat *vissa åtgärder för övervakning av miljökvalitet m. m.*, vilka delvis torde tillgodose syftet med motionen.

Efter förslag av miljödatanämnden – vars verksamhet numera upphört – beslutade riksdagen under hösten 1977 att ett program för övervakning av miljökvalitet skulle upprättas (prop. 1977/78:7, JoU 1977/78:6, rskr 1977/78:22). Inom ramen för programmet skall kontinuerliga provtagningar och undersökningar genomföras vid mätstationer och inom observationsytor över hela landet. Undersökningarna skall belysa hur olika föroreningar transporteras i luft, mark och vatten samt hur föroreningarna påverkar miljön. Redovisning skall ske på ett sådant sätt att det blir möjligt att följa långsiktiga förändringar i miljön. Ansvaret för uppbyggnaden och driften av programmet har lagts på statens naturvårdsverk.

Genom naturvårdsverkets forskningsavdelning har startats ett program, Samordnad recipientkontroll – land, luft, vatten, som skall utmynna i anvisningar om hur recipientkontrollen bör läggas upp inom olika områden.

Enligt vad utskottet inhämtat övervägs inom naturvårdsverket fråga om utarbetande av kvalitetsnormer för omgivningen.

Den dåvarande utredningen (C 1972:01) rörande miljöproblem m. m. i vissa industriområden (UMI) föreslog i sitt år 1978 avgivna slutbetänkande (SOU 1978:25) Etablering av miljöstörande industri bl. a. att det på sikt i varje län eller grupper av län skulle upprättas ett epidemiologiskt bevakningssystem avseende fysikalisk-kemisk miljöpåverkan. Förslaget motiverades i huvudsak med att ett epidemiologiskt bevakningssystem förbättrar beredskapen mot miljöskador genom tidig upptäckt av miljöproblem som ger medicinska effekter.

Efter remissbehandling av UMI:s slutbetänkande överlämnades detta i vad avsåg förslaget om ett epidemiologiskt bevakningssystem samt vissa andra förslag från bostadsdepartementet till socialdepartementet för fortsatt handläggning. Handlingarna i ärendet lämnades år 1979 till socialdepartementets sjukvårdsdelegation för beaktande. Ärendet behandlas i anslutning till arbetet med ett principprogram för den framtida hälso- och sjukvården

med sikte på åren 1990–2000 (HS 90). Enligt riktlinjerna för det fortsatta arbetet med detta principprogram (SOU 1981:4 s. 49) skall riktlinjer utarbetas för en successiv utveckling av epidemiologiska bevakningssystem såväl inom landsting som vid centrala myndigheter.

Genom den nya hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), som trätt i kraft den 1 januari i år, har vidare sjukvårdshuvudmännen i förhållande till tidigare fått ett vidgat ansvar för befolkningens hälsa. Sjukvårdshuvudmännen åligger sålunda förutom att erbjuda sjukvård även att förebygga ohälsa hos befolkningen genom miljöinriktade och individinriktade förebyggande åtgärder. Vid Landstingsförbundets kongress år 1979 – då man kunde förutse denna utvidgning av sjukvårdshuvudmännens ansvar – presenterades en inom Landstingsförbundet utarbetad skrift, Hälsopolitik i praktiken – förutsättningar och krav. Skriften syftade till att stimulera till en konstruktiv debatt om vägar för att forma en offensiv hälsopolitik. I skriften framhölls bl. a. att utöver vad som då ansågs ingå i hälso- och sjukvårdens arbetsuppgifter det borde ankomma på hälso- och sjukvården att registrera fakta om skeenden i miljön, i det sociala livet och i folkhälsan på ett sådant sätt att oroande trender kan upptäckas och förebyggande åtgärder vidtas. Det föreslogs bl. a. att som komplement till sjukvårdens dåvarande resurser ett regionalt hälsovårdsorgan – en miljömedicinsk enhet – skulle inrättas på central nivå inom landstingen. Uppbyggnad av miljömedicinska (samhällsmedicinska) enheter hos sjukvårdshuvudmännen har numera inletts.

Här bör slutligen framhållas att den 1 juli 1980 inrättats statens miljömedicinska laboratorium med uppgift att inom den fysikaliska och kemiska miljömedicinen samt hälsoskyddet bedriva långsiktig forskning samt undersöknings-, utrednings- och utbildningsverksamhet.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 1982/83:1838 (m).

Förslag om viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen (proposition 1982/83:111)

I proposition 1982/83:111 påpekas att vissa termer i hälsovårdsstadgan ersätts – som bl. a. redovisats i det föregående – av nya i hälsoskyddslagen. Detta gäller främst, anförs det, termerna "allmän hälsovård" som ersätts med "hälsoskydd" och "hälsovårdsnämnd" som ersätts med "miljö- och hälsoskyddsnämnd". Då de i propositionen aktuella lagarna innehåller bestämmelser med termer hämtade från hälsovårdsstadgan och hänvisningar till denna stadga föreslås att dessa bestämmelser och hänvisningar anpassas till hälsoskyddslagen genom de förslag till lagändringar som framläggs. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1983, dvs. samtidigt med hälsoskyddslagen.

Utskottet tillstyrker de föreslagna lagändringarna.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *ändring i hälsoskyddslagen*
   att riksdagen avslår motion 1982/83:1838,
2. beträffande *viss följdlagstiftning till hälsoskyddslagen*
   att riksdagen antar de genom proposition 1982/83:111 framlagda och i bilaga till betänkandet redovisade förslagen till
   (1) lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387),
   (2) lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
   (3) lag om ändring i lagen (1982:1097) om ändring i naturvårdslagen (1964:822),
   (4) lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511),
   (5) lag om ändring i lagen (1944:219) om djurskydd,
   (6) lag om ändring i renhållningslagen (1979:596),
   (7) lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar,
   (8) lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
   (9) lag om ändring i lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna,
   (10) lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.,
   (11) lag om ändring i lagen (1982:397) om ändring i lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg.

Stockholm den 14 april 1983

På socialutskottets vägnar
INGEMAR ELIASSON

Närvarande: Ingemar Eliasson (fp), Göte Jonsson (m), John Johnsson (s), Kjell Nilsson (s), Blenda Littmarck (m), Stig Alftin (s), Lilly Bergander (s), Ulla Tillander (c), Maria Lagergren (s), Anita Persson (s), Ingvar Eriksson (m), Göran Ericsson (m), Rosa Östh (c), Birthe Sörestedt (s) och Marie-Ann Johansson (vpk).

Bilaga

I proposition 1982/83:111 framlagda lagförslag, vilka tillstyrkts av socialutskottet

1 Förslag till
Lag om ändring i miljöskyddslagen (1969:387)

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöskyddslagen (1969:387)[1]

dels att i 44 a och 48 §§ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden",

dels att 2, 22 och 50 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	
Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrives i *hälsovårds-*, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.	Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrives i *hälsoskydds-*, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland

Har regeringen enligt 136 a § byggnadslagen (1947:385) prövat frågan om tillkomst eller lokalisering av viss verksamhet eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

I fråga om byggande i vatten för att motverka vattenförorening och om ianspråktagande av mark för ledning eller annan anläggning för avloppsvatten finns bestämmelser i vattenlagen (1918:523).

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

22 §	
Den som fått tillstånd enligt denna lag till miljöfarlig verksamhet kan ej på grund av bestämmelse i lagen eller i *hälsovårdsstadgan (1958:663)* eller i renhållningslagen (1979:596) åläggas att upphöra med verksamheten eller att med avseende på denna vidtaga förskiktighetsmått utöver vad som anges i tillståndsbeslutet om ej annat följer av 23–25 §, 29 § andra stycket eller 40 § andra stycket.	Den som fått tillstånd enligt denna lag till miljöfarlig verksamhet kan ej på grund av bestämmelse i lagen eller i *hälsoskyddslagen (1982:1080)* eller i renhållningslagen (1979:596) åläggas att upphöra med verksamheten eller att med avseende på denna vidtaga försiktighetsmått utöver vad som anges i tillståndsbeslutet, om ej annat följer av 23–25 §, 29 § andra stycket eller 40 § andra stycket.

[1] Lagen omtryckt 1981:420.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
50 §	
Har en tillsynsmyndighet med stöd av 40 § första stycket förbjudit miljöfarlig verksamhet eller ålagt den som utövar eller ämnar utöva sådan verksamhet att vidta försiktighetsmått och begär han tillstånd till verksamheten enligt denna lag, kan koncessionsnämnden, om sökanden ställer säkerhet för kostnad och skada, bestämma att tillsynsmyndighetens beslut inte får verkställas förrän tillståndsfrågan har avgjorts eller koncessionsnämnden föreskriver något annat.	
Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *hälsovårdsnämnden* meddelar med stöd av *hälsovårdsstadgan (1958:663).*	Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripanden mot miljöfarlig verksamhet som *miljö- och hälsoskyddsnämnden* meddelar med stöd av *hälsoskyddslagen (1982:1080).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

2 Förslag till
Lag om ändring i naturvårdslagen (1964:822)

Härigenom föreskrivs att i 24 § naturvårdslagen (1964:822)[1] ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

3 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1982:1097) om ändring i naturvårdslagen (1964:822)

Härigenom föreskrivs att i 39 § naturvårdslagen (1964:822) i den lydelse paragrafen har fått genom lagen (1982:1097) om ändring i nyssnämnda lag ordet "Hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "Miljö- och hälsoskyddsnämnden".

4 Förslag till
Lag om ändring i livsmedelslagen (1971:511)

Härigenom föreskrivs att i 24 och 33 §§ livsmedelslagen (1971:511) ordet "hälsovårdsnämnd" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

[1] Lagen omtryckt 1974:1025.

5 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1944:219) om djurskydd

Härigenom föreskrivs att i 8 a §, 14 § 1, 2 och 4 mom., 15 § samt 17 § lagen (1944:219) om djurskydd[1] ordet "hälsovårdsnämnd" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

6 Förslag till
Lag om ändring i renhållningslagen (1979:596)

Härigenom föreskrivs i fråga om renhållningslagen (1979:596)

dels att i 9 och 21 §§ ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden",

dels att 3 och 4 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §	
Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från *hälso- och miljövårdssynpunkt.* Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.	Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från *hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt.* Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.
Regeringen meddelar närmare föreskrifter om avfallshanteringen. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.	
4 §	
Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen forslas till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl *allmänna hälso- och miljövårdskrav* som enskilda intressen.	Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen forslas till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl *hälsoskydds- och miljövårdskrav* som enskilda intressen.
När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt för-	När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt för-

[1] Senaste lydelse av 8 a § 1965:728
14 § 1 mom. 1973:269
14 § 2 mom. 1978:979
14 § 4 mom. 1978:979
15 § 1971:1111
17 § 1978:979.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
sta stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från *hälso- och miljövårdssynpunkt* godtagbart sätt. Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse.	sta stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från *hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt* godtagbart sätt. Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

7 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar[1]

dels att i 32 § ordet "hälsovårdsnämnd" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd",

dels att 2, 12 och 31 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	
Behöver med hänsyn till *den allmänna hälsovården* vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.	Behöver med hänsyn till *hälsoskyddet* vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.
Länsstyrelsen kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra skyldighet enligt första stycket.	
12 §	
Allmän va-anläggning skall utföras så att *den allmänna hälsovårdens* intresse tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som kräves för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Behövs för viss bebyggelse anordningar endast för vattenförsörjning eller endast för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.	Allmän va-anläggning skall utföras så att *hälsoskyddets* intresse tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som kräves för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Behövs för viss bebyggelse anordningar endast för vattenförsörjning eller endast för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.

[1] Lagen omtryckt 1976:842.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Allmän va-anläggning får ej inrättas i strid mot fastställd plan eller bestämmelser för markens bebyggande eller så att ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning försvåras.	
Så länge allmän va-anläggning behövs skall huvudmannen underhålla anläggningen och i övrigt sörja för att den på tillfredsställande sätt fyller sitt ändamål.	
	31 §
Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från *allmän hälsovårdssynpunkt* eller från annan allmän synpunkt.	Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från *hälsoskyddssynpunkt* eller från annan allmän synpunkt.
För bifall till ansökningen fordras att berörd kommun tillstyrkt denna och att sökanden såväl i ekonomiskt avseende som i övrigt har förutsättningar för att fullgöra uppgiften som huvudman för anläggningen.	
Länsstyrelsen kan bestämma visst område, utöver vilket anläggningens verksamhetsområde ej får utsträckas.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

8 Förslag till Lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Härigenom föreskrivs att i 5 och 8 §§ lagen (1966:742) om hotell och pensionatrörelse[1] ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:599.

9 Förslag till Lag om ändring i lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1979:408) om vissa lokala organ i kommunerna[1] ordet "hälsovårdsnämnden" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnden".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

10 Förslag till Lag om ändring i lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1981:292) om tjänsteplikt för hälso- och sjukvårdspersonal samt veterinärpersonal m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §	
Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som *inom den allmänna hälsovården tjänstgör som hälsovårdsinspektör eller i därmed jämförlig befattning.*	Den som är sysselsatt inom hälso- och sjukvården eller veterinärverksamheten är skyldig att efter anvisning av den myndighet regeringen bestämmer fullgöra sådan tjänstgöring inom verksamhetsområdet, som hans kroppskrafter och hälsotillstånd medger. Detsamma gäller den som *är anställd med tillsynsuppgifter hos en miljö- och hälsoskyddsnämnd.*

Detsamma gäller personer som har tidigare yrkeserfarenhet inom något av dessa verksamhetsområden och som har legitimation för yrket, har erhållit en kvalificerad behörighet inom yrket eller har avslutat sin tjänstgöring inom verksamhetsområdet en kortare tid före den tidpunkt då tjänsteplikten görs gällande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

[1] Lagen omtryckt 1979:1167.
Senaste lydelse av 2 § 1981:46.

11 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1982:397) om ändring i lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg

Härigenom föreskrivs att i 1 kap. 7 § lagen (1965:719) om säkerheten på fartyg[1] i den lydelse paragrafen har fått genom lagen (1982:397) om ändring i nyssnämnda lag ordet "hälsovårdsnämnd" skall bytas ut mot "miljö- och hälsoskyddsnämnd".

[1] Lagen omtryckt 1978:109.

minab/gotab Stockholm 1983 75172